

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/polskie-podziemie-niepodleglos/slownik-i-biogramy-post/155968,Olszowka-Franciszek-Otto-19241946.html>

28.02.2026, 06:38

Olszówka Franciszek „Otto” (1924-1946)

Por. Franciszek Olszówka „Otto” (1924-1946), kpr. AK, ur. 3 XII 1924 r., Schreibendorf, Niemcy (obecnie: Pisarzowice, pow. Ostrzeszów, woj. poznańskie). Pochodził z rodziny chłopskiej. Jego ojciec uczestniczył w powstaniu wielkopolskim. Przed wojną rodzina mieszkała na Górnym Śląsku, a po jej wybuchu Olszówka przeniósł się do krewnego w Gierczykach (pow. Kępno). Po pewnym czasie zapisał się do III grupy volkslisty. Po zwolnieniu z aresztu otrzymał powołanie do wehrmachtu. Zdezerterował w trakcie służby przygotowawczej przed wysłaniem na front. Powrócił do powiatu kępińskiego i dołączył do kilkusobowego oddziału AK. Po wkroczeniu Armii Czerwonej utworzył ochotniczą milicję gromadzką w gminie Laski (pow. Kępno). W kwietniu 1945 r., z chwilą podporządkowywania milicji organom władzy komunistycznej, odszedł ze służby wraz z podkomendnymi i stworzył oddział partyzancki odwołujący się do tradycji AK. Operował w powiatach Kępno, Kluczbork i Namysłów. W szczytowym okresie wraz z siatką terenową liczył ok. osiemdziesięciu osób. Działał poza jakiegokolwiek władzą zwierzchnią. Prowadził bardzo aktywną i różnorodną działalność zbrojną, szczególnie wymierzoną w ogniwa aparatu represji (rozbrajanie posterunków MO, likwidacja funkcjonariuszy UB, żołnierzy sowieckich, paraliżowanie administracji państwowej oraz akcje rekwizycyjne). Najbardziej znaną akcją było rozbiecie 23 XI 1945 r. PUBP w Kępnie i zastrzelenie ośmiu funkcjonariuszy UB, żołnierza sowieckiego i rodziny szefa PUBP. Oddział miał na swoim koncie likwidację osób cywilnych, w tym narodowości niemieckiej i żydowskiej. „Otto” prowadził też działalność propagandową. Zginął 8 II 1946 r., okrążony wraz z oddziałem we wsi Pisarzowice przez grupę operacyjną KBW, UB i MO. Pochowany na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.

Opcje strony